

AFGIFTEKANTOOR ANTWERPEN X
P806029

AAN DE RAND

DRIEMAANDELIJKS TIJDSCHRIFT 2020
JANUARI - FEBRUARI - MAART
Nr. 185

Uitgave van het
HET WERK DER DAKLOZEN v.z.w.

BLINDESTRAAT 6-8 – ANTWERPEN

www.cawantwerpen.be - adr@cawantwerpen.be

Gesticht in 1939

deelwerking van CAW Antwerpen

THUISLOOSHEID BEËINDIGEN?

Het Werk Der Daklozen in beweging.

In deze nieuwsbrief vindt u zeven voorstellen van het Steunpunt Mens en Samenleving. Die zeven voorstellen zouden thuisloosheid kunnen beëindigen, zo stelt de auteur Danny Lescauwaet. Wij hebben deze nota met veel belangstelling gelezen en richten -met deze nota in ons achterhoofd- de blik op onze eigen werking. Omdat onze samenleving voortdurend in beweging is, moeten ook wij bewegen. De nota van SAM zal ons hierbij inspireren. Voor ons moet deze denkoefening uitmonden in een plan voor De Plataan en De Steenhouwer. Een plan dat rekening houdt met de hedendaagse noden van onze thuisloze cliënten en dat aansluit bij een actuele visie op de bestrijding van dak- en thuisloosheid.

In de volgende Aan de Rand presenteren wij ons plan.

Wij zijn ervan overtuigd dat wij met uw steun ons huis in nieuwe vaarwateren kunnen loodsen.

Bob Cools

THUISLOOSHEID BEËINDIGEN

Eind vorig jaar verscheen er een nota van het Steunpunt Mens en Samenleving (SAM): "Thuisloosheid beëindigen? Niet eens zo moeilijk!". In die nota formuleert SAM zeven voorstellen om thuisloosheid daadwerkelijk te beëindigen. Dat klinkt ambitieus, maar de auteur, Danny Lescauwaet, stelt dat dat wel degelijk mogelijk en haalbaar is. Het is zelfs niet eens zo moeilijk of duur in vergelijking met het wegwerken van de wachtlijsten in de zorg en de sociale huisvesting. Veel recepten om thuisloosheid te beëindigen zijn overigens gekend en in Vlaanderen deels al in uitvoering. Bovenal is thuisloosheid beëindigen een kwestie van respect voor mensenrechten. Hieronder brengen we het inleidende deel van de nota. In een volgende editie van Aan de Rand lichten we er nog enkele andere delen uit die de evolutie in ons eigen huis mee zullen bepalen.

Uitdagingen

De grootste uitdagingen zijn een bredere preventie van thuisloosheid **1**, de reconversie van opvang naar woongerichte oplossingen **2**, een sectorale benadering vervangen door een geïntegreerde (boven)lokale benadering via netwerken **3** en de crisis in de onderste lagen van de huurmarkt door het tekort aan betaalbare en kwaliteitsvolle woningen **4**.

Landen of regio's die thuisloosheid willen doen verdwijnen, werken aan de hand van de volgende vijf doelstellingen:

- 1. Niemand mag genoodzaakt zijn om tegen zijn wil op straat te moeten overnachten bij gebrek aan opvang die aangepast is aan zijn situatie.**
- 2. Niemand mag genoodzaakt zijn om langer dan nodig te moeten verblijven in de opvang bij gebrek aan doorstromingsmogelijkheid naar (begeleid) wonen.**
- 3. Niemand mag uit een instelling ontslagen worden (ziekenhuis, psychiatrie, gevangenis, jeugdinstelling...) zonder voldoende nazorg en een oplossing voor zijn woonsituatie.**
- 4. Niemand mag uit huis gezet worden bij gebrek aan begeleidings- en herhuisvestingmogelijkheden.**
- 5. Geen jongvolwassenen mag thuisloos worden als gevolg van de overgangssituatie naar zelfstandigheid.**

Drie van de vijf strategische doelstellingen slaan op preventie. Preventie van thuisloosheid dient dan ook het beginpunt te zijn van het beleid, opvang het sluitstuk. En niet andersom zoals in de praktijk nog te veel blijkt. In landen of regio's waar niet het beëindigen, maar het beheersen van thuisloosheid centraal staat, beperkt men zich vooral tot noodopvang en overlastbestrijding, zodanig dat mensen niet op straat overnachten. Op termijn valt zo'n beleid duurder uit, en houdt het mensen onnodig lang in de thuisloosheid.

Zeven voorstellen

Vanuit een visie die thuisloosheid wil doen verdwijnen, formuleert het steunpunt de volgende voorstellen aan het Vlaamse en lokale beleid :

1. Maak in navolging van de vorige Vlaamse regering een actieplan thuisloosheid 2017-2019 op. Landen en regio's die met een globaal actieplan werken, doen het beter dan zij die alleen ad-hoc maatregelen nemen.
2. De grootste risicofactoren op thuisloosheid in Vlaanderen zijn kinderarmoede, verslaving en uithuiszetting. Maak van preventie van thuisloosheid het beginpunt van het beleid. Opvang moet het sluitstuk vormen. Via proactieve rechtendetectie en outreachend werken dient men op lokaal vlak een breder preventief beleid uit te voeren om thuisloosheid te voorkomen.
3. De Vlaamse regering dient een intersectorale benadering te hanteren om de band te leggen tussen het Vlaams beleid en het lokale beleid, waar uiteindelijk de resultaten dienen bereikt te worden. Geen enkele sector of sectorale organisatie is alleen in staat om thuisloosheid te beëindigen. Met het decreet lokaal sociaal beleid als hefboom kan men onderhandelde partnerschappen maken tussen het Vlaams beleid en de (boven)lokale netwerken tegen thuisloosheid die er al zijn.
4. België staat op de derde plaats in Europa op het vlak van uithuiszettingen in verhouding tot de bevolking. Op voorkoming van uithuiszetting moet nog sterker ingezet worden, in het bijzonder de uithuiszetting van private huurders. Dit dient te gebeuren door:
 - drempels in de huurpremie te verminderen,
 - bovenlokale meldpunten uit te bouwen,
 - het fonds ter bestrijding van uithuiszettingen ruim bekend te maken,
 - de begeleidingscapaciteit t.a.v. huurders die met uithuiszetting bedreigd worden, te verruimen.
5. We formuleren volgend kindperspectief:
 - geen kind meer op straat t.g.v. uithuiszetting,
 - geen kinderen meer in groepsmatige opvang en
 - een gelijke behandeling van thuisloze kinderen in de opvang, t.o.v. andere sectoren.
6. Inzake remediering van thuisloosheid dienen woongerichte oplossingen zoals housing-first verder uitgebouwd te worden, ook voor thuisloze jongvolwassenen met complexe problemen. Opvang zal nodig blijven, maar dient meer cliëntgericht te worden:
 - geen slaapzalen meer,
 - geen kinderen en gezinnen meer in nacht- en/of winteropvang.
 - Noodwoningen en studio-opvang zijn meer kind- en gezinsvriendelijkere alternatieven.
7. De kennis over thuisloosheid in Vlaanderen is onvoldoende actueel, te fragmentair en actieplannen worden te weinig gemonitord op hun outcomes en effecten. We formuleren volgende verbetervoorstellen:
 - een periodieke telling over thuisloosheid in Vlaanderen,
 - een onderzoek naar de effecten van de huidige inspanningen op het vlak van preventie van uithuiszettingen
 - onderzoek om tot ontschotting van de woonbegeleiding te komen in diverse Vlaamse sectoren.

Thuisloosheid beëindigen dient geschraagd te worden door een breder armoede- en sociaal woonbeleid, want anders lukt het nooit. Ook niet binnen 10 jaar.

WAT IS SAM?

SAM is het steunpunt Mens en Samenleving. SAM ondersteunt de Centra Algemeen Welzijnswerk, de jeugdhulp, Samenlevingsopbouw, het straathoekwerk en de schuldhulpverlening.

Het doet dit o.m. door kennis en expertise ter beschikking te stellen, praktijk- en methodieontwikkeling, dienstverlening, beleidsgerichte acties en informatie en sensibilisering.

Bedelen op de straat

Geven of niet geven?

Bedelaars op straat, we hebben er allemaal al eens mee te maken gehad. Ik vraag me soms af hoe je er mee omgaat. Enerzijds is er een stem die zegt dat je je medemens moet helpen maar anderzijds is er dat stemmetje dat fluistert: "Je moet deze mensen niets geven. Ze moeten maar gaan werken!" Of "Je moet niets geven want die bedelaars werken in een bende." Of nog: "Je moet niets geven want met mijn geld gaat hij dadelijk drugs kopen."

Soms vind ik het lastig om een bedelaar achteloos voorbij te gaan. Ik probeer me dan in zijn of haar plaats te stellen en vraag me af of ik bereid zou zijn om op de straat te bedelen. Vandaag is mijn antwoord categorisch "neen". Toch zijn ze in het straatbeeld aanwezig. Ook hier bij ons.

De vraag stelt zich: wat bezielt iemand om een hele dag de koude te trotseren, zittend op kille straatstenen, bedelend om een aalmoes. Hij kan enkel hopen dat de meer "gegoede" mensen die hem voortdurend voorbijrennen, hem een cent gunnen. Dat doe je toch niet voor je plezier denk ik dan...

En als je besluit te geven, wat geef je dan? Geld is uiteraard een mogelijkheid. Maar voedsel kan ook. Lang geleden stond er in Antwerpen op een zondagmorgen een -naar ik vermoed- Indische dame in dito zijden kleding te bedelen voor een warme bakker. Het was februari met buitentemperaturen net rond het vriespunt. Stel je de situatie even voor: twee van lekkernijen uitpuilende etalages met daartussen de inkomdeur van de bakkerij. De vrouw die aan deze deur bedelt. Elke cliënt van de bakker die rakelings naast de vrouw naar binnen of naar buiten gaat. Niemand die haar een blik waar-

dig gunt... Terwijl ik stond aan te schuiven, zag ik dit alles gebeuren. Ik heb voor haar enkele boterkoeken laten inpakken in een apart zakje. Bij het buiten gaan, gaf ik haar de boterkoeken en ging snel door naar mijn wagen die voor de bakkerij stond. Terwijl ik mijn wagen opende, keek ik over het dak van mijn wagen recht in de ogen van de dame. Twee koeken had ze al op en haar wangen stonden bol van de derde. Maar vooral die dankbare blik in haar ogen trof mij. Toen wist ik dat haar bedelen echt uit pure ellende was. Die blik zal mij altijd bijblijven...

Vandaag, dertig jaar later, zijn er nog steeds bedelaars. En ik geef nog steeds. Want ook al is de bedelarij misschien georganiseerd, ook al besteedt de zwerver niet al je geld op de meest effectieve manier, je weet dat je sowieso geeft aan iemand die slechter af is dan jij! Je weet dat je met je gunst het leed ten minste wat hebt verzacht!

Tot slot, het geven van zo'n aalmoes doet niets af aan het feit dat we ook steeds moeten werken aan een meer structurele aanpak van thuisloosheid!

Jan DC.

Kerstmaal in De Steenhouwer

Op vrijdag 27 december en maandag 30 december was het weer eens kerstfeest in De Steenhouwer.

Het vaste team van vrijwilligers organiseerde alles. De voorbereiding vergt heel wat tijd: alles moet immers tijdig aangekocht en aangevoerd worden. De tafels moeten gedekt worden, de kerstboom versierd, en er moet natuurlijk ook voor mankracht gezorgd worden! Tijdens de 2 dagen waren er telkens 4 CAW-medewerkers op post. Talrijke vrijwilligers in de keuken, aan de afwas, achter de toog en in de zaal toverden weer eens een feestmaal voor de dak- en thuisloze bezoekers.

De opkomst was groot: zowel op vrijdag als op maandag waren er 80 inschrijvingen! Dat was telkens het maximum aantal beschikbare plaatsen. Het succes was geen verrassing: het kerstmaal van De Steenhouwer wordt al verschillende jaren sterk op prijs gesteld. De bezoekers zijn blij elkaar in feeststemming te kunnen ontmoeten en samen gezellig te kunnen tafelen. En ze spenderen graag 2 euro voor een soep, voorgerecht, hoofdgerecht, nagerecht en 2 drankjes. En bij het binnenkomen ontvangt iedereen bovendien een glas cava!

De 2 feesten begonnen telkens om 11u en eindigden rond 15u.

Marleen, een trouwe bezoeker die wekelijks extra koffiekoeken en brood meebrengt van een milde schenker, benadrukt hoe goedmoedelijk en aangenaam het kerstfeest

steeds verloopt. Vrienden zoeken elkaar op aan de tafels en genieten van het samenzijn en een gezellige babbel.

Voor de hoofdschotel hebben vrijgeveige schenkers gezorgd voor de herteragout. Dank aan John Verbeek van restaurant De Troubadour in Berchem! En ook dank aan de Wies Andersen Foundation uit Brasschaat die ook mee sponsorde!

Taart met kerstversiering

Op vrijdag was er taart als dessert. Menno had bij de bakker een grote taart met kerstversiering besteld. De hilariteit was groot toen de taart werd aangesneden. Er was helemaal geen kerstversiering op de taart te bespeuren! De Turkse bakker had de vraag niet zo goed begrepen. Hij had op de taart in suiker het woord 'Kerstversiering' geschreven. En op de foto zal de aandachtige lezer wel merken dat er ook nog een kleine spellingfout te vinden is. Hoe dan ook, het was een leuk misverstand en de taart was bovendien erg lekker!

Jacques Serrure

KLEDING GEZOCHT

De dak- en thuisloze bezoekers van Inloophuis De Steenhouwer kunnen elke vrijdag terecht in het kledingwinkeltjes van het inloophuis. Ze kunnen er voor weinig geld spullen kopen. Mits toelating van de maatschappelijk werker kan het zelfs helemaal gratis.

Momenteel zijn de vrijwillige medewerkers van het winkeltje dringend op zoek naar rugzakken, sokken, mannenschoenen, jassen en herenondergoed. Maar ook andere propere kleding blijft welkom.

Alvast bedankt om als vanouds gevolg te geven aan onze oproep.

Kledij kan afgegeven worden in:

**Inloophuis De Steenhouwer,
Provinciestraat 108A,
2018 Antwerpen**

**Best vooraf wel even checken of het inloophuis
open is op nummer 03/227.227.4**

**Of per mail:
de.steenhouwer@cawantwerpen.be**

**In de regio Antwerpen worden grotere
hoeveelheden eventueel ook opgehaald**

REAGEREN KAN

Hebt u vragen of bedenkingen?

Wilt u gewoon uw mening of een gedachte kwijt?

U kan steeds reageren via **info@hetwerkderdaklozen.be**.

Als u de voorkeur geeft aan pen en papier of de telefoon dan treft u ons op
Het Werk der Daklozen, Aan de Rand, Blindestraat 6, 2000 Antwerpen. GSM: 0475.26.05.70

U KAN ONS HELPEN door ons project 'renovatie van gebouwen WDD' financieel te steunen.
Wij danken u voor elke gift, hoe klein deze ook mag zijn!

VOOR GIFTEN ONDER 40 EURO EN/OF INDIEN U GEEN FISCAAL ATTEST WENST, kan u storten op rekening:

Bankrekening IBAN BE 23 4127 1725 8191

van HET WERK DER DAKLOZEN, BLINDESTRAAT 6, 2000 ANTWERPEN

* * * * *

GIFTEN VANAF 40 EURO KAN U (BINNEN EENZELFDE BUGERLIJK JAAR) AFTREKKEN VAN UW BELASTINGEN.

Hiervoor hebt u een fiscaal attest nodig. Dit attest kan u enkel bekomen als u stort op onze EIGEN PROJECTREKENING binnen de Koning Boudewijnstichting. De Stichting verleent de wettelijke fiscale vrijstelling aan schenkers die via onze eigen projectrekening giften doen. U kan storten op rekening:

Bankrekening BE10-0000-0000-0404

van KONING BOUDEWIJNSTICHTING, BREDERODESTRAAT 21, 1000 BRUSSEL

Mededeling: 128/3140/00041